

Regeringens proposition

1990/91:84

om ändring i lagen (1976:661) om
immunitet och privilegier i vissa fall
(EBRD)

Prop.
1990/91:84

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 7 februari 1991.

På regeringens vägnar

Ingvar Carlsson

Sten Andersson

Propositionens huvudsakliga innehåll

Sverige har undertecknat överenskommelsen om upprättande av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD). Överenskommelsen förutsätter en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. I propositionen föreslås en sådan ändring.

Lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall

Härigenom föreskrivs att bilagan till lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall¹ skall ha följande lydelse.

*Bilaga*²

Immunitet och/eller privilegier gäller för följande		Tillämplig internationell överenskommelse
Internationella organ	Fysiska personer	
38 Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD)	Ledamöterna i bankens styrelse och personer med tjänst hos eller uppdrag av banken	Överenskommelse den 29 maj 1990 om upprättande av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling med av Sverige anmäld reservation

Denna lag träder i kraft den 15 april 1991 men skall tillämpas för tiden från och med den 1 mars 1991.

¹ Lagen omtryckt 1987:341.

² Senaste lydelse 1989:907.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 7 februari 1991

Närvarande: statsministern Carlsson, ordförande, och statsråden Engström, Hjelm-Wallén, S. Andersson, Gradin, Dahl, R. Carlsson, Hellström, Johansson, Lindqvist, G. Andersson, Lönnqvist, Thalén, Freivalds, Wallström, Lööw, Molin, Sahlin, Åsbrink

Föredragande: statsrådet S. Andersson

Proposition om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall (EBRD)

1 Inledning

Regeringen har av riksdagen bemyndigats att ratificera överenskommelsen om upprättande av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling (EBRD) (prop. 1990/91:16, UUI2, rskr. 44). Banken beräknas inleda sin verksamhet i april 1991.

I bilaga till propositionen 1990/91:16 återfinns överenskommelsen om upprättande av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling. Till protokollet i detta ärende bör som *bilaga 1* fogas kapitel VIII i överenskommelsen.

Sveriges medlemskap i banken aktualiserar en ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

2 Föredraganden

2.1 Immunitet och privilegier

Överenskommelsen om upprättande av Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling innehåller bestämmelser om immunitet och privilegier för banken och för personer anställda i banken m.fl. Dessa bestämmelser berör samtliga stater som blir medlemmar i banken. Enligt artikel 54 i överenskommelsen skall varje medlem omgående underrätta banken om de åtgärder som medlemmen har vidtagit för att göra bestämmelserna om immunitet och privilegier tillämpliga på sitt territorium.

Inledningsvis anges att banken skall vara en juridisk person (artikel 45).

Särskilda regler anges för väckande av åtal mot banken. Bankens egen-
dom och tillgångar skall åtnjuta immunitet mot beslag, kvarstad eller utmätning innan lagakraftvunnen dom mot banken föreligger (artikel 46).

Bankens egendom och tillgångar skall vara skyddade mot husranssakan, rekvisition, konfiskation, expropriation och varje annan form av beslag eller utmätning genom exekutivt eller judiciellt förfarande (artikel 47). Bankens arkiv och handlingar skall vara okränkbara (artikel 48).

I den mån det behövs för att banken skall kunna fullgöra sina uppgifter, skall bankens egendom och tillgångar undantas från restriktioner, föreskrifter, kontrollåtgärder och moratorier av varje slag (artikel 49). Banken skall vidare, när det gäller dess officiella meddelanden, ges samma förmåner som medlemmarna ger varandras officiella meddelanden (artikel 50).

Immunitet och privilegier skall i vissa hänseenden medges ledamöterna i bankens styrelse och direktion samt deras ersättare. Detsamma gäller anställda i banken samt experter som utför uppdrag för banken (artiklarna 51 och 52). De nämnda personerna skall sålunda åtnjuta immunitet mot rättsligt förfarande för åtgärder som de har vidtagit i tjänsten. Vidare skall varje medlem i banken, utom såvitt gäller dess egna medborgare, medge nyssnämnda personer samma undantag från invandringsrestriktioner, registrering av utlänningar och tjänsteplikt samt lättnader beträffande valutabestämmelser som man beviljar andra medlemmars representanter och anställda i jämförbar ställning. Därutöver skall de nämnda personerna vid resa åtnjuta samma förmåner som medges andra medlemmars representanter och anställda i jämförbar ställning.

Både banken och personalen skall åtnjuta förmåner när det gäller skatter och banken dessutom när det gäller tullar (artikel 53). Banken och dess egendom skall vara befriad från all skatt och varje slag av tull. Beträffande skuldförbindelser och värdehandlingar som utgetts av banken eller garanterats av banken gäller vissa begränsningar i beskattningsrätten. Slutligen gäller att statlig inkomstskatt inte får påföras löner och arvoden som banken betalar till direktionsmedlemmar och deras ersättare, eller till anställda i banken. I samband med ratificering av överenskommelsen kan en medlem tillkännage att medlemmen förbehåller sig rätten att beskatta löner och arvoden som banken betalar ut (artikel 53). Sverige har i samband med ratificering av överenskommelsen lämnat ett sådant tillkännagivande (anmält en reservation) dels beträffande svenska medborgare, dels beträffande personer med hemvist i Sverige.

Bestämmelserna om immunitet och privilegier har tillkommit i bankens intresse (artikel 55). Direktionen får i erforderlig omfattning häva den immunitet samt de undantag och privilegier som medgetts enligt artiklarna 44-54, om det skulle tjäna bankens syften. Bankens verkställande direktör har rätt och skyldighet att i vissa fall häva den immunitet samt de undantag och privilegier som beviljats bl.a. personer anställda i banken.

2.2 Överväganden och förslag

Mitt förslag: Riksdagen skall besluta om en ändring i 1976 års lag om immunitet och privilegier i vissa fall så att lagen omfattar även Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling.

Skälen för mitt förslag: Enligt 4 § lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall skall sådana internationella organ och därtill anknutna personer som anges i bilagan till lagen åtnjuta immunitet och privilegier enligt vad som bestämts i avtal eller stadga som är i kraft i förhållande till Sverige. För att Europeiska banken för återuppbyggnad och utveckling och dess personal m. fl. skall komma i åtnjutande av de förmåner som anges i överenskommelsen om att upprätta banken bör till den nämnda bilagan fogas en ny punkt, punkt 38, som avser banken, alla styrelseledamöter, direktionsmedlemmar, suppleanter och anställda i banken samt experter som utför uppdrag för banken. Enligt min mening har man inkluderat ovannämnda personer genom den i lagförslaget angivna personkretsen. Sverige har, som jag tidigare har nämnt, i enlighet med artikel 53 i överenskommelsen, anmält en reservation vad gäller beskattning av löner och arvoden som betalas ut av banken till svenska medborgare och personer med hemvist i Sverige.

Den föreslagna lagändringen bör träda i kraft så snart som möjligt. Jag förordar den 15 april 1991 då banken beräknas inleda sin verksamhet. Av praktiska skäl, då överenskommelsen beräknas träda i kraft före detta datum, anser jag att lagändringen bör göras tillämplig redan från och med den 1 mars 1991. Det åligger regeringen att kungöra tidpunkten då avtal eller stadga har trätt i kraft i förhållande till Sverige.

3 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag nu har anfört har inom utrikesdepartementet upprättats förslag till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall. Den föreslagna lagändringen är av sådan beskaffenhet att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget till lag om ändring i lagen (1976:661) om immunitet och privilegier i vissa fall.

5 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Chapter VIII

Status, Immunities, Privileges and Exemptions

Article 44

Purposes of chapter

To enable the Bank to fulfil its purpose and the functions with which it is entrusted, the status, immunities, privileges and exemptions set forth in this Chapter shall be accorded to the Bank in the territory of each member country.

Article 45

Status of the Bank

The Bank shall possess full legal personality and, in particular, the full legal capacity:

- (i) to contract;
- (ii) to acquire, and dispose of, immovable and movable property; and
- (iii) to institute legal proceedings.

Article 46

Position of the Bank with regard to judicial process

Actions may be brought against the Bank only in a court of competent jurisdiction in the territory of a country in which the Bank has an office, has appointed an agent for the purpose of accepting service or notice of process, or has issued or guaranteed securities. No actions shall, however, be brought by members or persons acting for or deriving claims from members. The property and assets of the Bank shall, wherever located and by whomsoever held, be immune from all forms of seizure, attachment or execution be-

Kapitel VIII

Ställning, immunitet, privilegier och undantag

Artikel 44

Kapitlets syfte

För att göra det möjligt för banken att fullfölja sitt syfte och de uppgifter som anförtrots den, skall banken på varje medlems territorium tillerkännas den ställning, den immunitet, de undantag och de privilegier som fastställs i detta kapitel.

Artikel 45

Bankens status

Banken skall vara en självständig juridisk person och i synnerhet ha rätt att:

- (i) ingå överenskommelser
- (ii) förvärva och avyttra fast och lös egendom och
- (iii) inleda rättsligt förfarande.

Artikel 46

Bankens ställning vid rättegång

Åtal mot banken kan endast väckas vid behörig domstol i ett lands territorium där banken har kontor, har utsett ombud för mottagande av stämning eller underrättelse om rättegång eller har emitterat eller garanterat värdepapper. Åtal skall emellertid inte väckas av medlemmar eller personer som företräder medlemmar eller vilkas krav härrör från medlemmar. Bankens egendom och tillgångar skall, oberoende av var och i vems besittning de befinner sig, åtnjuta immunitet mot alla former av beslag, kvarstad

fore the delivery of final judgment against the Bank.

Article 47

Immunity of assets from seizure

Property and assets of the Bank, wheresoever located and by whomsoever held, shall be immune from search, requisition, confiscation, expropriation or any other form of taking or foreclosure by executive or legislative action.

Article 48

Immunity of archives

The archives of the Bank, and in general all documents belonging to it or held by it, shall be inviolable.

Article 49

Freedom of assets from restrictions

To the extent necessary to carry out the purpose and functions of the Bank and subject to the provisions of this Agreement, all property and assets of the Bank shall be free from restrictions, regulations, controls and moratoria of any nature.

Article 50

Privilege for communications

The official communications of the Bank shall be accorded by each member the same treatment that it accords to the official communications of any other member.

Article 51

Immunities of officers and employees

All Governors, Directors, Alternates, officers and employees of the Bank and experts performing missions for the Bank shall be immune

eller utmätning innan lagakraftvunnen dom mot banken föreligger.

Artikel 47

Tillgångarnas immunitet

Bankens egendom och tillgångar, oberoende av var och i vems besittning de befinner sig, skall vara skyddade mot husrannsakan, rekvisition, konfiskation, expropriation och varje annan form av beslag eller utmätning genom exekutivt eller judiciellt förfarande.

Artikel 48

Arkivens okränkbarhet

Bankens arkiv liksom i övrigt alla handlingar som tillhör eller innehas av banken skall vara okränkbara.

Artikel 49

Tillgångarnas frihet från restriktioner

I den mån det är nödvändigt för att fullfölja bankens syfte och uppgifter i enlighet med bestämmelserna i detta avtal skall bankens hela egendom och alla tillgångar vara befriade från restriktioner, föreskrifter, kontrollåtgärder och moratorier av varje slag.

Artikel 50

Privilegier vid kommunikation

Bankens officiella meddelanden skall ges samma behandling av varje medlem som medlemmar ger varandras officiella meddelanden.

Artikel 51

Bankpersonalens immunitet

Alla styrelseledamöter, direktionsmedlemmar, suppleanter, och anställda i banken såväl som experter som utför uppdrag för banken

Prop. 1990/91:84
Bilaga 1

from legal process with respect to acts performed by them in their official capacity, except when the Bank waives this immunity, and shall enjoy inviolability of all their official papers and documents. This immunity shall not apply, however, to civil liability in the case of damage arising from a road traffic accident caused by any such Governor, Director, Alternate, officer, employee or expert.

skall åtnjuta immunitet mot rättsligt förfarande vad avser handlingar som de utfört i tjänsten, utom då banken häver denna immunitet. Vidare är samtliga deras tjänstedokument okränkbara. Denna immunitet skall emellertid inte gälla i fråga om civilrättsligt ansvar i händelse av skada som uppstår till följd av trafikolycka orsakad av en sådan styrelseledamot, direktionsmedlem, suppleant, anställd eller expert.

Article 52

Privileges of officers and employees

1. All Governors, Directors, Alternates, officers and employees of the Bank and experts of the Bank performing missions for the Bank:

(i) not being local nationals, shall be accorded the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations, and the same facilities as regards exchange regulations, as are accorded by members to the representatives, officials, and employees of comparable rank of other members; and

(ii) shall be granted the same treatment in respect of travelling facilities as is accorded by members to representatives, officials and employees of comparable rank of other members.

2. The spouses and immediate dependants of those Directors, Alternate Directors, officers, employees and experts of the Bank who are resident in the country in which the principal office of the Bank is located shall be accorded opportunity to take employment in that country. The spouses and immediate dependants of those Directors, Alternate Directors, officers, employees and experts of the Bank who are resident in a country in which any agency or branch office of the Bank is located should, wherever possible, in accordance with the national law of

Artikel 52

Anställdas privilegier

1. Alla styrelseledamöter, direktionsmedlemmar, suppleanter och anställda i banken samt experter som utför uppdrag för banken:

(i) skall, då de inte är medborgare i vistelselandet, ges samma immunitet beträffande invandringsrestriktioner, registrering av utläningar och tjänsteplikt samt samma lättnader beträffande valutabestämmelser som medlemmarna beviljar andra medlemmars representanter och anställda i jämförbar ställning; och

(ii) skall ges samma behandling beträffande reselättnader som medlemmarna beviljar andra medlemmars representanter och anställda i jämförbar ställning.

2. Äkta makar och nära anhöriga till de direktionsmedlemmar, ställföreträdande direktionsmedlemmar, anställda i banken samt experter knutna till banken, som är stadigvarande boende i det land där bankens huvudkontor ligger, skall beredas möjlighet att ta anställning i detta land. Äkta makar och nära anhöriga till de direktionsmedlemmar, ställföreträdande direktionsmedlemmar, anställda i banken och experter knutna till banken, som är bosatta i ett land i vilket banken har filial eller avdelningskontor bör, i den utsträckning det är möjligt enligt detta

that country, be accorded similar opportunity in that country. The Bank shall negotiate specific agreements implementing the provisions of this paragraph with the country in which the principal office of the Bank is located and, as appropriate, with the other countries concerned.

Article 53

Exemption from taxation

1. Within the scope of its official activities the Bank, its assets, property, and income shall be exempt from all direct taxes.

2. When purchases or services of substantial value and necessary for the exercise of the official activities of the Bank are made or used by the Bank and when the price of such purchases or services includes taxes or duties, the member that has levied the taxes or duties shall, if they are identifiable, take appropriate measures to grant exemption from such taxes or duties or to provide for their reimbursement.

3. Goods imported by the Bank and necessary for the exercise of its official activities shall be exempt from all import duties and taxes, and from all import prohibitions and restrictions. Similarly goods exported by the Bank and necessary for the exercise of its official activities shall be exempt from all export duties and taxes, and from all export prohibitions and restrictions.

4. Goods acquired or imported and exempted under this Article shall not be sold, hired out, lent or given away against payment or free of charge, except in accordance with conditions laid down by the members which have granted exemptions or reimbursements.

lands inhemska lag, beredas liknande möjlighet i detta land. För att genomföra bestämmelserna i denna paragraf skall banken förhandla om särskilda överenskommelser med det land i vilket bankens huvudkontor är beläget och, vid behov, med övriga berörda länder.

Artikel 53

Skattefrihet

1. Inom ramen för sin officiella verksamhet skall banken, dess tillgångar, egendom och intäkter vara befriade från alla direkta skatter.

2. När banken gör upphandlingar eller utnyttjar tjänster som betingar ett ansenligt värde och är nödvändiga för bankens officiella verksamhet och när priset för sådana upphandlingar eller tjänster inkluderar skatter eller avgifter, skall den medlem som lagt på skatter eller avgifter vidta lämpliga åtgärder för att bevilja undantag från sådana skatter eller avgifter eller sörja för att de återbetalas, såvida de är möjliga att fastställa.

3. Varor som importeras av banken och som är nödvändiga för utövandet av dess officiella verksamhet skall vara befriade från alla importavgifter och skatter och undantagna från alla importförbud och importrestriktioner. På samma sätt skall varor som exporteras av banken och som är nödvändiga för utövandet av dess officiella verksamhet vara befriade från alla exportavgifter och skatter och undantagna från alla exportförbud och exportrestriktioner.

4. Varor som förvärvats eller importerats och för vilka befrielse gäller i enlighet med bestämmelserna i denna artikel, skall inte säljas, hyras ut, lånas ut eller överlåtas gratis eller mot betalning annat än på villkor som fastställts av de medlemmar som beviljat undantag eller återbetalning.

5. The provisions of this Article shall not apply to taxes or duties which are no more than charges for public utility services.

6. Directors, Alternate Directors, officers and employees of the Bank shall be subject to an internal effective tax for the benefit of the Bank on salaries and emoluments paid by the Bank, subject to conditions to be laid down and rules to be adopted by the Board of Governors within a period of one year from the date of entry into force of this Agreement. From the date on which this tax is applied, such salaries and emoluments shall be exempt from national income tax. The members may, however, take into account the salaries and emoluments thus exempt when assessing the amount of tax to be applied to income from other sources.

7. Notwithstanding the provisions of paragraph 6 of this Article, a member may deposit, with its instrument of ratification, acceptance or approval, a declaration that such member retains for itself, its political subdivisions or its local authorities the right to tax salaries and emoluments paid by the Bank to citizens or nationals of such member. The Bank shall be exempt from any obligation for the payment, withholding or collection of such taxes. The Bank shall not make any reimbursement for such taxes.

8. Paragraph 6 of this Article shall not apply to pensions and annuities paid by the Bank.

9. No tax of any kind shall be levied on any obligation or security issued by the Bank, including any dividend or interest thereon, by whomsoever held:

5. Bestämmelserna i denna artikel skall inte gälla för skatter eller avgifter som endast utgör ersättning för tjänster som allmännyttiga företag utfört.

6. Direktionsmedlemmar, ställföreträdande direktionsmedlemmar och anställda i banken skall vara skyldiga att till banken betala en intern effektiv skatt på löner och arvoden som utbetalas av banken på villkor som skall fastställas, och enligt regler som skall antas, av styrelsen inom ett år från dagen för denna överenskommelses ikraftträdande. Från och med den dag då denna skatt tillämpas, skall sådana löner och arvoden vara befriade från statlig inkomstskatt. Medlemmarna kan dock ta hänsyn till de löner och arvoden som sålunda är befriade från skatt vid fastställandet av det skattebelopp som skall uppbäras på inkomster från andra källor.

7. Oaktat bestämmelserna i punkt 6 i denna artikel kan en medlem tillsammans med sitt ratifikations-, godtagande- eller godkännandeinstrument lämna in ett tillkännagivande att medlemmen förbehåller sig, sina politiska underorgan eller lokala myndigheter rätten att beskatta löner och arvoden som utbetalats av banken till medlemmens medborgare. Banken skall vara befriad från åtagande i samband med betalning, innehållande eller indrivning av sådana skatter. Banken lämnar ingen gottgörelse för sådana skatter.

8. Punkt 6 i denna artikel skall inte vara tillämplig på pensioner och livräntor som betalas av banken.

9. Ingen skatt av något slag skall påläggas skuldförbindelse eller värdepapper utgivna av banken, inbegripet utdelning och ränta på dessa, oavsett vem som innehar dem:

(i) which discriminates against such obligation or security solely because it is issued by the Bank, or

(ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the place or currency in which it is issued, made payable or paid, or the location of any office or place of business maintained by the Bank.

10. No tax of any kind shall be levied on any obligation or security guaranteed by the Bank, including any dividend or interest thereon, by whomsoever held:

(i) which discriminates against such obligation or security solely because it is guaranteed by the Bank, or

(ii) if the sole jurisdictional basis for such taxation is the location of any office or place of business maintained by the Bank.

(i) om skatten medför diskriminering av en sådan skuldförbindelse eller sådant värdepapper endast på grund av att de utställts av banken, eller

(ii) om den enda rättsliga grunden för en sådan beskattning är orten eller valutan som de utställts i, gjorts betalbar eller betalts i, eller belägenheten av något av bankens kontor eller någon av dess verksamhetslokaler.

10. Ingen skatt av något slag skall påläggas skuldförbindelse eller värdepapper som garanterats av banken, inbegripet utdelning eller ränta på dem, oavsett vem som innehar dem:

(i) om skatten medför diskriminering av sådan skuldförbindelse eller sådant värdepapper endast på grund av att de garanterats av banken, eller

(ii) om den enda rättsliga grunden för sådan beskattning är belägenheten av något av bankens kontor eller någon av dess verksamhetslokaler.

Article 54

Implementation of Chapter

Each member shall promptly take such action as is necessary for the purpose of implementing the provisions of this Chapter and shall inform the Bank of the detailed action which it has taken.

Article 55

Waiver of immunities, privileges and exemptions

The immunities, privileges and exemptions conferred under this Chapter are granted in the interest of the Bank. The Board of Directors may waive to such extent and upon such conditions as it may determine any of the immunities, privileges and exemptions conferred under this

Artikel 54

Tillämpning av föreliggande kapitel

Varje medlem skall utan dröjsmål vidta nödvändiga åtgärder för att tillämpa bestämmelserna i detta kapitel samt informera banken i detalj om de åtgärder som vidtagits.

Artikel 55

Upphävande av immunitet, undantag och privilegier

Den immunitet samt de undantag och privilegier som medgetts enligt detta kapitel har beviljats i bankens intresse. Direktionen kan, i den utsträckning och på sådana villkor som den fastställer, upphäva den immunitet, samt de undantag och privilegier som beviljats enligt detta kapi-

Chapter in cases where such action would, in its opinion, be appropriate in the best interests of the Bank. The President shall have the right and the duty to waive any immunity, privilege or exemption in respect of any officer, employee or expert of the Bank, other than the President or a Vice-President, where, in his or her opinion, the immunity, privilege or exemption would impede the course of justice and can be waived without prejudice to the interests of the Bank. In similar circumstances and under the same conditions, the Board of Directors shall have the right and the duty to waive any immunity, privilege or exemption in respect of the President and each Vice President.

tel i de fall då sådan åtgärd enligt dess åsikt skulle vara till bankens bästa. Verkställande direktören skall ha rätt och skyldighet att upphäva varje immunitet, privilegium eller undantag som beviljats en anställd eller expert i banken utom verkställande direktören eller en vice verkställande direktör, då enligt hans eller hennes åsikt immuniteten, privilegiet eller undantaget skulle hindra att rättvisa skipas och då ett hävande kan ske utan att skada bankens intressen. Under likartade omständigheter och på samma villkor skall direktionen ha rätt och skyldighet att upphäva varje immunitet, privilegium eller frihet som beviljats verkställande direktören och de vice verkställande direktörerna.